

نگاه هفته

احتمال بالای توافق برسر فریز نفتی

سعید شفیعی
پژوهشگر اقتصادی

● بازار نفت در روزهای آغازین هفته گذشته با نزول قیمت‌ها کار خود را آغاز کرد. اما در روزهای میانی و پایانی هفته با پیرنگ‌شدن احتمال توافق بر سر طرح فریز نفتی تولیدکنندگان، قیمت‌ها افزایش یافتند و نفت برنت سطح ۴۲ دلار و وست‌تگزاس ۴۶ دلار را تجربه کردند. سید نفتی اوپک به ۴۳ دلار و ۲۷ سنت رسید که نسبت به هفته قبل یک‌دلار و ۶۰ سنت رشد دارد. فقط دو روز به برگزاری نشست تولیدکنندگان نفت بر سر طرح فریز نفتی در الجزایر باقی مانده است؛ نشست که نتیجه آن برای برخی اعضای اوپک بسیار حیاتی است.

۳ شاخص اصلی قیمت نفت

قیمت نفت «برنت دریای شمال» (Brent) در نخستین ساعات روز جمعه بیست‌وسوم سپتامبر ۴۷ دلار و ۶۵ سنت معامله شد که نسبت به پایان هفته قبل، یک دلار و شش سنت افزایش یافته است. شاخص «نفت وست‌تگزاس اینترمید» (WTI) نیز در همین روز ۴۶ دلار و ۳۲ سنت معامله شد که نسبت به پایان هفته قبل، حدود دودلار و ۴۱ سنت رشد نشان می‌دهد.

همچنین بنا بر گزارش دبیرخانه اوپک، قیمت سبند نفتی این سازمان (OPEC Reference Basket Price) - که متشکل از میانگین قیمت نفت ۱۲ کشور عضو این سازمان است- در پایان روز پنجشنبه بیست‌ودوم سپتامبر به ۴۳ دلار و ۲۷ سنت رسید که نسبت به روز مشابه هفته گذشته، یک‌دلار و ۶۰ سنت بالاتر است.

نشستی برای کاهش عرضه

با توجه به روند نچندان مطلوب قیمت‌های نفت و متضررشدن اقتصادهای تک‌محصولی کشورهای اوپک، طرح فریز نفتی از مدتی قبل مجددا مطرح شده است. با نزدیک‌شدن به زمان برگزاری نشست، گمانه‌زنی‌ها درباره نتیجه آن بیش‌ازپیش شدت یافته است. «نشست بین‌المللی انرژی» در روزهای ۲۶ تا ۲۸ سپتامبر (دوشنبه پنجم تا چهارشنبه هفتم مهر) در الجزیره برگزار خواهد شد و اعضای اوپک با برخی از اعضای غیراوپک قرار است در حاشیه این نشست درباره طرح فریز نفتی مذاکره کنند. بررسی‌های خبرگزاری بلومبرگ از ۲۳ تحلیلگر نفتی نشان می‌دهد احتمال حصول توافق بالااست و فقط دو نفر از تحلیلگران معتقدند این نشست بدون نتیجه به پایان خواهد رسید.

دیدار مسئولان نفتی ایران و عربستان

به گزارش خبرگزاری بلومبرگ به نقل از فارس، مسئولان نفتی ایران و عربستان یک هفته مانده به نشست بین‌المللی انرژی، در اتریش با یکدیگر دیدار کردند. بنا بر این گزارش و به گفته سه منبع آگاه، در این دیدار که مسئولان نفتی قطر هم حضور داشتند، دو طرف درباره طرح فریز نفتی مذاکراتی داشتند اما درباره نتایج این مذاکرات خبری منتشر نشده است. این در حالی است که رئیس‌جمهور ایران روز دوشنبه پس از دیدار با همتای ونزوئلایی خود اعلام کرد ایران خواهان قیمت نفت عادلانه است و این امر به نفع هر دو طرف تولیدکننده و مصرف‌کننده خواهد بود. برخی کارشناسان این جمله را مبنی بر موافقت ایران با طرح فریز نفتی دانستند، اما به نظر می‌رسد باید تا روز برگزاری نشست دراین‌باره صبر کرد.

افزایش تاریخی تولید نفت روسیه

به گفته معاون وزیر انرژی روسیه، تولید نفت این کشور به بیشترین میزان خود در طول تاریخ رسید. به گزارش خبرگزاری رویترز، تولید نفت روسیه در (سی‌ام شهریور) به ۱۱ میلیون و ۷۵۰ هزار بشکه رسید که بالاترین میزان تولید این کشور از ابتدا تاکنون است. بر این اساس، روسیه با این میزان تولید به بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت خام جهان تبدیل شد و پیش‌بینی‌ها حکایت از افزایش بیشتر تولید در ماه‌های آینده سال جاری میلادی دارد.

رشد واردات نفت هند از ایران

به دنبال اختلاف دولت هند با شرکت ملی نفت اسارات، این کشور در پی افزایش واردات نفت از ایران است. به گزارش خبرگزاری رویترز، این کشور بر سر شرایط واردات نفت از امارات متحده عربی با شرکت ملی نفت این کشور دچار اختلاف شده است. براساس این گزارش، هند درصدد است با توجه به قیمت‌های پایین نفت بر ذخایر استراتژیک خود بیفزاید و ازاین‌رو در ماه‌های اکتبر و نوامبر سال جاری میلادی، شش میلیون بشکه نفت از ایران خریداری خواهد کرد. لازم به ذکر است هند سومین مصرف‌کننده بزرگ نفت جهان است و ۸۰ درصد نیاز نفتی خود را از واردات تأمین می‌کند. کارشناسان معتقدند این تصمیم به بازگشت جایگاه ایران در بازار نفت کمک شایان توجهی خواهد کرد.

قیمت گاز طبیعی

به گزارش اداره اطلاعات انرژی دولت آمریکا (EIA)، قیمت شاخص اسپات کشور سخن بگویی و با آن (Henry Hub) به عنوان شاخصی برای قیمت فروش لحظه‌ای گاز طبیعی در آمریکا در هفته منتهی به شانزدهم سپتامبر در سطح سه دلار به ازای هر میلیون بی‌تی‌وی یا واحد گرمایی انگلیسی (MMBtu)، مبادله شد که نسبت به هفته گذشته، چهار سنت کاهش یافته است.

شرق: ۴۰ سال زمان نیاز بود تا دوباره آسمان ایران با هواپیماهای نو دو غول هواپیماساز سر سازگاری در پیش گیرد. هم‌زمان با سفر رئیس‌جمهور به نیویورک (هرچند ارتباط صدور این مجوزها با سفر روحانی به نیویورک رد شد)، خبر خوشی در رسانه‌ها منتشر شد که نشان از صدور مجوز فروش فوری ۱۷ ایرباس به ایران داشت. خبری که به‌سرعت انعکاس یافت و عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی، از آن به تعبیر «شکسته‌شدن تمام سدها برای ورود هواپیما به ایران» یاد کرد. همین خبر در رابطه با بویینگ هم شنیده شد. به‌رحال همین اخبار کافی بود تا سهام این دو هواپیماساز در بازارهای مالی جهان با رشد درخورتوجهی روبه‌رو شده و راینی‌ها برای خرید هواپیما از سوی ایران‌های ایرانی، شبیه به مسابقه در پیش گرفته شود.

تمام سدها برای ورود هواپیما به ایران شکسته شد

وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه مجوز جدید صادرشده از سوی خزانه‌داری آمریکا (افک) تمام سدهای موجود بر سر راه ورود هواپیماهای جدید به ایران را شکست، اظهار کرد: با اجرائی‌شدن این توافق هواپیماهای جدید در پایین‌امسال وارد ناوگان می‌شوند و تمام شرکت‌های ایرانی می‌توانند مذاکرات خود را به شکل مستقیم با طرف‌های خارجی ادامه دهند. به این ترتیب، توافق کلی برای خرید ۱۱۸ فروند هواپیما از ایرباس، ۲۰ فروند هواپیما از ای.تی.ارو و حدود ۱۰۸ فروند هواپیما از بویینگ انجام شده است. آخوندی در بخش خبری ساعت ۲۱ شبکه اول سیما، درباره تعداد دقیق هواپیماهایی که در جریان مجوز جدید افوک وارد ایران می‌شوند، اظهار کرد: طبق توافق اولیه‌ای که با ایرباس داشته‌ایم، از سال ۲۰۱۶ باید هشت فروند هواپیما به ایران تحویل داده می‌شد و مابقی در جریان توافقی هشت‌ساله وارد ناوگان می‌شدند. براین اساس ما امیدواریم تا پیش از پایان سال جاری میلادی نخستین هواپیماها به ایران‌ایسر تحویل داده شود. وزیر راه و شهرساز با بیان اینکه براساس مجوز جدید ورود هواپیماهای ایرباس و بویینگ به ایران بدون مشکل اجرائی خواهد شد، تأکید کرد: نهمین این مجوز برای توافق‌های صورت‌گرفته میان ایران‌ایر و این شرکت‌ها می‌تواند اجرا شود که حتی در این راستا تمام شرکت‌های هواپیمایی ایرانی مجوز آن را خواهند داشت که مذاکرات خود را نهایی و برای ورود هواپیماهای جدید اقدام کنند.

۴۰ سال فرصت برای خرید مستقیم از بویینگ و ایرباس

آخوندی با اشاره به اینکه اجرای این توافق‌ها

اقتصاد

آخوندی:

سد خرید هواپیما شکسته شد

پس از حدود ۴۰ سال به ایران اجازه خرید مستقیم از بویینگ و ایرباس را می‌دهد، اظهار کرد: این موضوع به معنای آن خواهد بود که ما می‌توانیم پس از حدود چهار دهه بار دیگر سهم خود را از بازار جهانی پس بگیریم. ایران‌ایر در سال ۱۳۴۵ بخشی از بازار جهانی را در اختیار داشت و حالا زمان آن رسیده که ما سهم خود را از بازار ۴۰۰ میلیون‌نفری مسافران هوایی در منطقه پس بگیریم. آخوندی ادامه داد: در این موضوع لای‌های اسرائیلی به‌عنوان بزرگ‌ترین دشمن ما در منطقه تلاش بسیاری کردند تا این توافقات اجرائی نشود اما خوشبختانه ما با پیگیری‌هایی که داشتیم، توانستیم بسیاری از این سدها را بشکنیم و برای ورود هواپیماهای جدید اقدام کنیم. وزیر راه و شهرسازی همچنین درباره آخرین خبرها از مذاکره ایران با شرکت میتسوبیشی ژاپن برای خرید هواپیماهای جدید نیز گفت: یکی از ایران‌های ایرانی مذاکرات خود را با این شرکت ژاپنی آغاز کرده که در این راستا قدم‌های مثبتی نیز برداشته شده است. او با تأکید بر اینکه با ورود هواپیماهای جدید، قیمت بلیت هواپیما گران نخواهد شد، درباره نرخ بلیت هواپیماهای جدید نیز اظهار کرد: خوشبختانه با اجرائی‌شدن سیاست رقابتی در بازار ایران، می‌بینیم که در شرایط غیر عی، قیمت‌ها حتی از گذشته پایین‌تر هم خواهند بود. با ورود هواپیماهای جدید نیز شرایط براساس صورت‌گرفته میان ایران‌ایر و این شرکت‌ها می‌تواند اجرا شود که حتی در این راستا تمام شرکت‌های هواپیمایی ایرانی مجوز آن را خواهند داشت که مذاکرات خود را نهایی و برای ورود هواپیماهای جدید اقدام کنند.

مسئولان ایرباس هفته آینده به تهران می‌آیند

در همین ارتباط اصغر فخریه‌کاشان، قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی در امور بین‌الملل به پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی گفت: خرید ۱۱۱ فروند

هواپیمایی در گفت‌وگو با مهر نیز با اشاره به صدور مجوز افک برای فروش هواپیما به ایران گفت: غیر از «هما» که برای خرید هواپیما قرارداد بسته، سایر ایران‌اینها هم در حال مذاکره برای خرید هواپیما هستند.

اوباسا در صدور مجوز فروش به ایران دخالتی نداشت

در همین رابطه جاش ارنست، سخنگوی کاخ سفید، گفت: رئیس‌جمهور آمریکا دخالتی در صدور مجوز فروش هواپیماهای ایرباس و بویینگ به ایران نداشته و این صرفاً یک تصمیم کارشناسی بوده است. او افزود: این وزارتخانه، مجوز فروش ۱۷ فروند ایرباس و تعداد نامشخصی بویینگ را به ایران صادر کرد؛ هنوز مشخص نیست مجوز فروش مابقی صدها هواپیمای خریداری‌شده چه زمانی صادر می‌شود. رسانه‌های آمریکایی با توجه به صدور این مجوز در زمان حضور «حسن روحانی» و «باراک اوباما»، رؤسای‌جمهور ایران و آمریکا در نیویورک، حدس‌هایی زده بودند. جاش ارنست این حدس‌ها را بی پایه و اساس دانست و گفت: رئیس‌جمهور (اوباما) دخالتی در صدور این مجوزها نداشته و صدور آنها حاصل نظر کارشناسان اداره کنترل اموال خارجی وزارت خزانه‌داری (افک) بود.

مجوز فروش بویینگ ربطی به سفر روحانی نداشت

سحر نوروززاده، سخنگوی فارسی‌زبان جدید وزارت خارجه آمریکا، نیز می‌گوید صدور مجوز صادرات هواپیماها ربطی به سفر روحانی به نیویورک نداشته ولی به‌رحال بهتر است دولت ایران از این پرنده‌های آهنین «درست» استفاده کند. با اعلام خبر مجوز دولت آمریکا برای فروش بویینگ به ایران، سهام این شرکت در بازار وال‌استریت ۲۰۲ درصد افزایش یافت و به ۱۳۰،۵۶ دلار رسید. سخنگوی شرکت ایرباس هم با اشاره به صدور مجوز از سوی دولت آمریکا برای فروش هواپیما به ایران گفت: مجوز صادرشده برای ۱۷ فروند هواپیماست که از نوع ای ۳۲۰ و ای ۳۳۰ هستند. به گزارش بلومبرگ، جاستین دوپون، سخنگوی شرکت ایرباس، گفت: ایرباس امیدوار است که به‌زودی مجوز دوم را برای فروش مابقی هواپیماها به ایران دریافت کند. هیات نمایندگی ایران نزد سازمان ملل به درخواست اظهارنظر در این زمینه پاسخ نداده است. مارک اسکالر، سخنگوی شرکت بویینگ، هم در بیانیه‌ای اعلام کرد: ما این مجوز را دریافت کرده‌ایم و همچنان در حال مذاکره با ایران‌ایر بر مبنای یادداشت تفاهم امضاشده در ماه ژوئن هستیم.

اقتصاد سبز

منابع تأمین مالی کشاورزان وکارآفرینان

فاطمه باسبان
کارشناس کشاورزی

● اعتبارات کشاورزی، شامل ابزارهای مختلف اعتباری برای تأمین مالی تولید و معاملات کشاورزی، از جمله وام است که برای تأمین مالی نیازهای خاص مالی کشاورزان به کار گرفته می‌شود. هنگامی که از تأمین مالی بخش کشاورزی صحبت می‌شود، اشاره به چهار گروه نیاز مالی متفاوت است که بخش کشاورزی به آنها نیاز دارد: (۱) نیاز مالی کشاورزان و کارآفرینان مخصوصاً کوچک‌مقیاس‌ها. (۲) معاملات میان بازیگران زنجیره عرضه. (۳) نیازهای زیرساختی و زیربنایی (۴) ایجاد علم و دانش و تحقیقات. رویکرد تأمین مالی کشاورزان و کارآفرینان بخش کشاورزی، به‌ویژه کوچک‌مقیاس‌ها متمرکز بر بازگرانی دارد که نیاز مالی دارند. کشاورزان و کارآفرینان کوچک‌مقیاس مانند شرکت‌های تولید و عرضه کوچک‌مقیاس، برای اینکه امکان تولید یا تنوع در تولید را برای خود فراهم آورده و توسعه دهند، نیاز مالی دارند. این رویکرد شامل تأمین مالی برای خرید نهاده‌ها (از قبیل بذر و کود شیمیایی)، مکانیزاسیون تولید (از قبیل ماشین‌آلات و تجهیزات) و بازاریابی (از قبیل فراوری، بسته‌بندی و حمل‌ونقل) است. اعتبارات بخش کشاورزی ممکن است تأمین مالی اعتباری کوتاه‌مدت برای هزینه‌های عملیاتی بوده یا میان‌مدت برای خرید ماشین‌آلات و تجهیزات کشاورزی بوده یا بلندمدت برای تأمین مالی خرید زمین باشند. تجربه کشور هند نشان می‌دهد که انواع وام‌های کشاورزی در پنج گروه تقسیم‌بندی می‌شود:

(۱) وامی که دولت و بانک‌ها برای تأسیسات ذخیره‌سازی و انبارسازی ارائه می‌دهند تا امکان ذخیره‌سازی کالاهای فاسدشدنی تولیدی کشاورزان را فراهم کند. (۲) وام برای تأمین هزینه‌های عملیاتی مزرعه: وام کشاورزی است که برای نیازهای روزمره مزرعه پرداخت می‌شود. (۳) وام برای مالکیت مزرعه: این وام برای خدماتی مانند خرید ماشین‌آلات، دام، تراکتور و... پرداخت می‌شود.

ادامه در صفحه ۱۵

ادامه از صفحه ۴

ساختار نهادی اقتصاد ایران

در انگیزه‌کشی متبخر شده است

نیازمندیک نظام دیده‌بانی از توسعه ملی هستیم

فرشاد مومنی، اقتصاددان

همه ما کم‌وبیش می‌دانیم که در ساحت علم ما حرف آخر نداریم؛ یعنی اگر این دقت‌هایی که دوستان عزیز ما عمیق و دلسوزانه مطرح کردند نیز رعایت می‌شد، باز هم نکته‌های بسیار دیگری باقی می‌ماند که بتوان آنها را طرح و نقد کرد و من اسم این را ضرورت در نظر گرفتن وقوف روشن‌شناختی به مسئله نقص اطلاعات در آسان‌ها می‌گذارم. در هدف‌گذاری این کتاب هم دوستان می‌دانند که ما نمی‌توانیم ده‌ها هدف را هم‌زمان در یک کتاب جلو ببریم و به‌طور طبیعی برای اینکه یک یا چند هدف خاص در دستور کار قرار می‌گیرند مسائل دیگری از حیطه نگاه ما بیرون می‌افتد که با تذکرات و نقدهای عالمانه آنها را هم اضافه می‌کنیم. این یک زحمت طاقت‌فرسا بود که دکتر میکائیل عظیمی متحمل شدند و من صمیمانه از ایشان سپاسگزاری می‌کنم و باب خبری بود که ما توصیه دینی و ارزشمند اکرموا کبارکم را جامه عمل ببوشانیم و از این طریق خطاب به خداوند بگوییم که ما شکرگزار هستیم که این توفیق را داشتیم که محضر چنین انسان‌های بزرگ و خدومی را درک کنیم و امیدواریم خداوند به مدد روح پاک و سلامت نفس و روحیه‌یثار و فداکاری که آنها داشتند و در یک شرایط سخت و پیچیده کشور را از گرداب‌های بزرگ نجات دادند را گرامی بداریم. واقعیت این است که اگر تجربه بعد از جنگ و طرز اداره‌العاده کشور در آن دوران نمی‌بود، ما نمی‌توانستیم قدر هوشمندی‌های استثنایی و منحصربه‌فرد امثال آقای عالی‌نسب را بدانیم. اکنون متوجه می‌شویم که این مرد یک‌تنه نقش یک سیستم دیده‌بانی از توسعه ملی را ایفا می‌کرد و شاید اگر کل دستوراد این جلسه و درج‌لسانی این دست این باشد که به اعتبار انبوه بحران‌های کوچک و بزرگی که کشور دارد، نظام تصمیم‌گیری کشور این خلا نهادهای بزرگ را درک کند که ما یک نظام دیده‌بانی ملی با آن سطح از شرافت‌های دینی، ملی و اخلاقی و با آن سطح از استقلال که می‌توانست با کوبنده‌ترین عبارات‌ها با بالاترین مقامات سیاسی کشور سخن بگوید و با آن سطح از دانش و تجربه که برای ۱۹ هزار روستای مهم کشور پروژه ویژه پژوهش داشته باشد و زاد و رشد تک‌تک صنایع مهم کشور را بداند و در آن سطح از بلوغ نظری و علمی قرار داشته باشد، این آن حلقه مفقوده توسعه ملی است که کشور ما اکنون آن را کم دارد و این‌همه روزرویی‌های منابع،

محک
مؤسسه غیرهولتی
گروهان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org

هجدهمین جشن قلم شکان محک

۹ و ۸ مهر ماه ۱۳۹۵ - ۱۰ صبح الی ۸ شب

۰۲۱ - ۲۳۵۴۶۰

میدان اقدسیه، ابتدای بزرگراه ارتش، بلوار شهید مژدی، خیابان پروفیسور وثوق، بلوار محک، مؤسسه خیریه محک